

A TENGERPART.

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szerda 1912. július 31.

170. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 400.

Béke és kultúra a Balkánon.

Az európai kulturhaladás nagyarányú gazdasági, szociál- és erkölcspolitikai továbbfejlődésének alapfeltétele és imperatív követelménye a béke fenntartása, a külpolitikai és belső szociális béke szilárd megalapozása.

A vállalkozási szellem és tehetség érvényesülése, az ipar és a kereskedelem terjedése és fellendülése, a közművelődés felvirágzása, — mindez óriásibb mérvet öltene, ha nem lebegne örökösen a háboru Damos kardja az európai nemzetek és államok felett. Nagyszabású, nemes intenciójú és a legtisztább, legtündöklőbb erkölcsi motívumokból fakadó szociális, közgazdasági és kulturpolitikai reformok lesznek könnyűszerrel megvalósíthatók, a különféle társadalmi osztályok megbékítése, a forró honszeretettől áthatott nemzeti politika, a gazdasági és kulturális erők kiszámíthatatlan arányú fokozása és a jelenleginél jelentősen hatványozott produktivitása, a felebaráti szeretet eszméjének terjesztése és diadalra juttatása — mind, mindez sokkal, de sokkal gyorsabban és könnyebben lesz eszközölhető, ha az örökös vésszel fenyegető viharfellegek szétfoszladoznak Európa nemzetei és államai felett és felragyog a béke napja életfakasztó, alkotásokat előhívó, szíveket és lelkeket nemes lángolásra szító fény és sugár tengerével.

Csak állandó békés konstellációra van szüksége Európának. E tekintetben pedig

A „Tengerpart” tárcája.

Meyten Lukács büne.

— Elismeri bűnösségét, vádlott?

— Igen.

Meyten Lukács nyugodt hangon felelt az esküdtszék elnökének s várta a további kérdéseket. Negyven éven túli karesu, majd nem szikár férfi volt, őszülő hajjal és őszülő szakállal. Magas homloka enyhített a különben nem szép arcvonásain és rövidlátó, vörös szemén. Polgáriasan volt öltözve, a kezei fehérek, keskenyek és nemes formájúak voltak.

Tehát bevallja. — folytatta az elnök, — hogy munkaadóját, Segomer építész és építészeti főtanácsost megölte, még pedig boszúból?

— Igen, még pedig boszúból.

A közönség között mormogás és suttogás fut végig s mozgás támad az esküdtek padján is.

— Mondja el vádlott összefüggően, hogy miképen hajtotta végre ezt a borzasztó tettet, melyért ma felelnie kell.

— Kész vagyok erre. A legrövidebbre akarom azonban fogni a dolgot. Nem akarom sem vádolni, sem védeni magamat, hanem mindent meg fogok magyarázni.

— Tehát beszéljen, de kérem, maradjon a tárgynál.

szély örökös fészket. Itt állandóan lobog, elsősorban a Balkánfélsziget képezi a ve-vagy parázsként izzik a tűz, — a romboló, pusztító tűz, mely egyszer lángba boríthatja egész Európát. Itt kell elfojtani esirájában a vést, itt kell elsősorban megteremteni a békét — még pedig nem erőszakkal, nem a Balkán államok szétdarabolásával, hanem a kultúra hódító hatalmával. A kulturanélküliségben rejlik a veszély, a féktelenség, az objektív ítélőképesség hiánya, a könnyű befolyásolhatóság, — a megvesztegetés lehetősége és mindeme tényezők együtt, vagy egyenként okai az örökös háborgás, viszálykodásoknak, forradalmi állapotoknak a Balkán félszigeten. A szociálpszichológus, az etikai politikus könnyen megértheti ezt és nem vesztve el lábait alól a reális talajt meg is találhatja a helyes megoldás módját. Az európai nagyhatalmak intervenciójára van szükség, mindenekelőtt, de nem nemzetpolitikai, hanem gazdasági és kulturpolitikai intervenciójára. Szerény nézetem a következő.

Kössenek az összes Balkán-államok egy más között oly szerződést, hogy az egész Balkánfélsziget egy közös vámterületet képezzen, egységes pénzülatával. Ami pedig az ipar, a közlekedés, kereskedelem megteremtését és nagyarányú fejlesztését illeti, lépjenek ezen gazdaságilag egy konföderációvá egyesült Balkán-államok az európai nagyhatalmakkal Orosz, Német, Francia, Angol, Olasz és Ausztria-Magyarország oly szerződésbe, hogy egy bizonyos aránybeli

— Jó családból származom, habár később el is szegényedtünk, midőn éppen a reáliskolát elvégeztem, hogy a műgye-tem tanuljak tovább és az akadémián művészeti tanulmányokat folytassak. Segomer Hubert az elemi iskolától fogva osztálytársam volt. Ő is ugynevezett jó családból való volt, mely azonban elzüllött, mikor még a fiu egészen fiatal volt. Rézsége apja és örökké beteg anyja nem jó befolyással voltak reá. Különben a legszebb fiu volt, akit el lehet képzelni, kék szemével és göndör, sötétbarna hajával. Elvárásolt minden tanítót, tanárt iskolatársat s mindenekelőtt engem, ki mintegy a jármában állottam s úgy viselkedett velem szemben fiatal korában is, mint az úr a rabszolgájával. Megesimáltam a feladványait, nagy fáradsággal betanítottam a leckéket vele, rajzoltam helyette, s ő kapta a kiünö osztályzatokat, míg én, bár igen jó tanuló voltam, sohasem örülhettem a tanárok különös kegyének. Megosztottam vele a zsebpénzemet, vagyis inkább egyszerűen neki adtam, mert mindig pénzüszükségben szenvedett, dacára annak, hogy minden iskolatársának tartozott. Így élt már diák korában is, ugy látszott, mintha a természet maga parazitának jelölte volna ki.

Az elnök olyan kézmozdulatot tett, mintha a beszélőt meg akarta volna akasztani. Ez azonban elhallgatott, majd így szólott:

felosztás szerint ezen nagyhatalmak feljogosítottak arra, hogy teremtsenek virágzó ipart, duságazatu közlekedést és gazdag kereskedelmet az összes Balkán államokban, még pedig a Balkánállamok részéről a nagyhatalmakkal oly messzemenő kedvezmények megadásával, melyek mindezt gyorsan és könnyedén tehetnék lehetővé. Természetesen itt valóban mélyreható gazdasági kedvezményekről lenne szó, mint mondjuk pl. az összes ilyen az európai nagyhatalmi államoktól alkotott ipartelepeknek 40—50 éves teljes adómentesítéséről, továbbá a közlekedési vállalatoknak (vasutak, villamcsvasutak, hajózási stb. vállalatok) és a kereskedelmi üzemek és vállalatoknak szintén legalább 40—50 évre terjedő teljes adómentesítéséről.

Igy azután lesz alkalma az európai nagyhatalmi államok tőkájének új jövedelmező vállalkozásokat létesíteni, ilykép terjedni fog a civilizáció a Balkán félszigeten, felébred az ipar, felébred a jólét iránti vágy az ambíció, a nemes verseny a közgazdasági termelés terén.

A politikai velleitások ilykép mindjobban háttérbe szorulnak, a nemzetiségi féltékenykedések és ellenségeskedések mindinkább elgyöngülnek, a munkanélküli nomád népfajok munkába szegődnek, keresethez jutnak, hazaszeretetük megszilárdul és arra serkenti őket, hogy ők is részt vegyenek a hazájukat emelő, gazdagító, nemesítő, civilizáló munkálkodásban!

Növekedni fog az összes Balkán- álla-

— Tudom, nem szabad így beszélnem, de kell, mert különben nem ismerik tettemnek indító okát.

Az esküdtek padjain és a közönség körében figyelemmel hallgatták, amint folytatta vallomását:

— A nyári szünidőt Hubert mindig egy iskolatársa családjánál töltötte, mint vendég s amig szüleim viszonyai kedvezők voltak, nálunk. Es csodálatos, Hubert vonzóereje oly nagy volt, hogy az én édes anyám szívét is elvarázsolta, úgy, hogy amig Hubert nálunk időzött, jól éreztem, hogy az én helyemre tolakodott a szívében. Ilyenkor nagyon le voltam sujtva s valami gyűlölet léle ébredt fel bennem Hubert iránt. Amint azonban rám pillantott, eltűnt ez az érzés, s én ismét alattvalója voltam neki a játékban és a komoly életben.

Ezután következett be a változás szüleim anyagi viszonyaiban. Apám keserűség között, összetört szívvel halt meg, s az anyám nemsokára követte. Mint szegény diák, egyedül maradtam. Beiratkoztam a műgye-temre s órák adásából éltem. Hubert szülei is ebben az időben haltak meg. Fellélegzett, mert szegyelte a szegény embereket, de azért úgy tett, mintha mély fájdalom kínozná. Ekkor azonban már jól ismertem őt s mégis mindig megbéult az akaratérőm, mikor fel akartam lépni ellene. Isten tudja, erősen próbáltam, hogy befolyása alól meneküljek, de megkötött a kék szemével,

mok és nemzetek öntudata, önbizalma, büszkesége! Nem fogják többé ezen vagy azon nagyhatalom protektorátusát keresni és ennek vagy annak a nagyhatalomnak politikai befolyását tulsúlyhoz juttatni. Hiszen nem lesz különbség Oroszország és Ausztria-Magyarország vagy egyéb nagyhatalmak között, mert kellő megállapodás szerint egyenlően lesz itt minden megosztva és besosztva.

Igy a kultura, a modern gazdasági és éthikai kultura hatalmának beavatkozásával vérontás és háborúk nélkül lehetne talán közelebb hozni a Balkánkérdést az oly szükséges megoldásához.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidj ellenében. (Feljárat a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevarde-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— Az „Adriatica” cognacgyár susáki gyártelepe minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel 9 órától este 6-ig.

A Danubius-hajógyár telepe csak a haditengerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyvel tekinthető meg.

— A rizshántológár, a papirgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— Fiumei Magyar Kör. A Fiumei Magyar Kör holnap, szerdán, július 31-én este 8 órakor választmányi ülést tart az ex Minach-villában levő saját helyiségében. A választmányi tagok az ülésre ez uton is meghívotnak.

— Vesztett ebek garázdálkodása. A via dell'Ospedalen néhány nap óta egy vesztett eb garázdálkodott. A vesztett kutya megmárt szombaton délután egy fiút, valamint Magliacich Mihály 56 éves napszámot. A

élénk, merész lényével, hódító megjelenésével és rábeszélő képességével. Sőt még vesztélyesebb lett reám nézve. Megosztottam vele diáklakásomat, szüksége volt reám, mint előbb a reáliskolában, én dolgoztam helyette. Ő pedig könnyen talált egy előkelő és gazdag házban leckeórát, mely minden fáradság nélkül több pénzt hozott neki, mint az összes munkám. Minél magasabbra emelkedett Hubert, annál mélyebben sülyedtem én a mindennapi élet igájába, mely az előmenetelemet hátráltatta, habár minden vizsgámat fényesen letettem s hamarabb lettem készen, mint Hubert. A tanítványa apjában gazdag támogatót talált, aki elvitte Olaszországba, s Európa leghíresebb főiskoláin taníttatta, mialatt én, mint fiatal építész, szerény fizetésért dolgoztam egy építési irodában. De azért boldognak és szerencsésnek éreztem magamat akkor, mert Hubert elutazása óta megszűnt a járom s olyan szabad ember lettem, mint mások. S ekkor megismertem egy leányt, akit nem üzött el a rutságom, mint a többiek, akik amint Hubertet meglátták, engem elhagytak, hogy az övéi legyenek. Mert ő az asszonyokkal és leányokkal éppen úgy játszott, mint mindennel, amit elvárásolt. Mi ketten: Mari és én a szerencse légvárait építettük, de hiányzott, hogy ezeket megvalósíthassuk, a megfelelő jövedelem.

Egy napon viszatért Hubert. Gazdag

vesztett ebről jelentést tettek a gypmesteri telepnek s tegnap a gypmester agyonlőtte a vesztett kutyát. A két megmárt áldozatot a Pasteur-intézetbe szállítják. A kutya Kramberger napszámot volt. Egy másik vesztett kutya garázdálkodott a Steinacher Arthur-féle villában. A vesztett állat megharapta Steinacherék szakácsnőjét, szolgáját és portását. Mindhármát beszállították a Pasteur-intézetbe. A vesztetteket agyonlőtték.

A rendőrség a vesztettség elterjedésének meggátlása céljából ma hirdetményt tett közzé amelyben elrendeli, hogy a kutyák nemesak fémből való szájkosarakkal látandók el, hanem pórázón is vezetendők. A kávéházakba, vendéglőkbe és más nyilvános helyekre nem szabad a kutyákat bevinni. A rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

— A trieszti pestis. Triesztből jelentik: A bubos pestisben megbetegedett Tribilla és Gaspi es matrózok állapota javul. A betegeknek a járványkórházba vitt hozzátartozóin nem állapítottak meg gyanus tüneteket s úgy látszik, hogy a rettegett betegség Triesztben nem fog áldozatokat követelni.

— Voloscai állatok kitiltása. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter a Magyarország és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között létrejött szerződés alapján a hasított körmű állatoknak Ausztriából Magyarországra való bevitelére nézve rendeleti uton külön tilalmakat léptetett életbe. Az Ausztriában elterjedt ragadós állatbetegségekre való tekintettel több határszéli kerületből, így a tengerparti Volosca kerületből is a hasított körmű állatoknak Magyarországra való behozatalát megtiltotta. E rendelkezés folyán a forgalmi korlátozás alatt álló községekben és az ezekkel határos községekben Magyarországra a földművelésügyi miniszter külön engedélyezése nélkül állatot behozni nem lehet. A friss hus bevitelére pedig csak hatósági állatorvosi igazolvány mellett van megengedve. Itt említjük meg, hogy a földművelésügyi miniszterhez érkezett jelentések szerint az állatbetegségek közül különösen a sertésorbán és a sertésvész terjedt el nagyobb mértékben. A sertésorbán július hó 24-én 1045 község 3216 udvarán, a sertésvész pedig 2158 község 9255 udvarán konstatáltatott. A sertésorbán az elmúlt hét óta 48 község 173 udvarán, a sertésvész pedig 119 község 759 udvarán terjedt el újabban. A földművelésügyi miniszter utasította az illetékes hatóságokat, hogy e két ragadós betegség korlátozására minden intézkedést tegyenek meg.

— Szén a haditengerészeti akadémia részére. A „Gigant” hadivontató tegnap d. u. két dereglyével Fiuméba érkezett. A de-

jóltevője hirtelen meghalt s annak még mindig szép özvegyét, akinek ő már jóval előbb megtetszett, feleségül vette. És Segomer Hubert letelepedett mint építész... A tekintetes bíróság és az esküdt urak tudják, hogy mennyire kedvencévé lett a társaságnak, milyen sikerei voltak s a feleségével nyert vagyont hogy szaporította milliókká s mennyi kintünetéssel és tisztelettel halmozták el fiatal kora dacára. Azonban — s ezt nem tudják uraim — az irodájában ült egy ember, akit Segomer Hubert gúnyosan „ifjúkori barátjának” nevezett, egy vedlett, csonka ember s ez csinálta a terveket, melyek Segomer Hubertet híressé tették és éjjel-nappal dolgozta nyomorult fizetésért egy beteg asszonyért és egy sápadt gyermekért. S ez az ember én voltam, én Meyten Lukács s megtettem ezt, mert a kék szemek, melyekben már nem az ifjuság hízélete, hanem a gyöttesnek kemény, parancsoló tekintete lakott, kegyetlen bilincsekbe vert... S a hajam szürke lett, félig megvakultam, eltemettem a feleségemet és gyermekemet s ekkor Segomer Hubert elé léptem és lelőttem s megremegtem az örömtől, mikor láttam, hogy az irodájának drága perzsa szőnyegén vonaglik... Így történt. Ez minden...

Max Foges.

reglyéken 40 tonna köszén volt a haditengerészeti akadémia kikötői ütege részére. A szén kirakása után a vontatóhajó a két dereglyével visszaindult Pólába.

— Meg akart halni. Tegnap este 9 órakor Nordio Armand 34 éves volt városi tűzoltó a Calle S. Sebastiano 4. szám alatt levő lakásán mérget ivott. A házbeliek észrevették tettét s a mentőket hívták hozzá. A kórházban gyomormosást alkalmaztak Nordion s tultették minden veszélyen. Tettének okát nem akarja elmondani.

— Távíróvonal Trieszt és Banjaluka között. Trieszt és Banjaluka közt új távíróvonal készül. A vezeték a perenzói vasutvonal mentén fog elvonulni Banjalukáig, ahonnan már megvan az összeköttetés Szaloniki-ba, úgy hogy rövi időn belül meglesz a közvetlen összeköttetés Trieszt és Szaloniki közt.

— A kikötőből. Julius 30. Érkezett: „Agrumaria” olasz gőzös Cataniából, 150 tonna kénnel és 150 tonna kövel; „Paulina” olasz gőzös Messinából, üresen; „Nogaro” olasz gőzös Skutariból, üresen; „China” osztrák gőzös Triesztből, üresen; „Baross” magyar gőzös Lisszabonból, üresen; „Regina Vincitrice” olasz vitorlás Rodiból, üresen; „Platan” görög vitorlás Palamoneból 3846 bál parafával.

Indult: „Perseveranza” olasz gőzös Sebenicóba, 200 tonna fával; „Andrea” olasz gőzös Mogadorba, 370 tonna fával, 180 bál dohánynyal, 30 tonna parafinnal és 20 tonna ásványvízzel.

— A kivándorló gyermeke. A közeledő elnökválasztás hatása érezhető Ellis-Islandon s a bevándorlási ügyekben illetékes kereskedelmi miniszteriumban is. Eddig ugyanis fontosabb kérdésekben elintéztettek volt tekinthető minden ügy, ha William kormánybiztos, Taft kedvence, kimondta a szentenciát, most azonban egy bevándorolt körökben nagy érdeklődést keltett ügyben Williams ellen döntött Washington. Egy muszka zsidó apa, aki megszerezte már az amerikai polgárjogot, kihozta most a családját is s annak egyik tagja, egy kis leány, gyenge elméjének bizonyult Ellis-Islandon. Williams tehát kizárásra ítélte a szerencsétlen leányt, annak dacára, hogy az apja már amerikai polgár, arra a más alkalmakor is érvényesített állásonra helyezkedve, hogy a leány nem volt Amerikában, amikor az apja polgár lett, tehát reá nem terjed ki az apja polgárosítása s így, mint gyengeelméjű, visszaküldendő. A zsidó jótékonyági egyeslet megfelebbezte az esetet a miniszterhez s Nagel miniszter azt az elvi jelentőségű határozatot hozta, hogy be kell engedni a leányt, mert egy már polgárosított bevándorolt gyermeke is az Egyesült Államok kötelékébe tartozik attól a perctől fogva, amint elhagyta szülőhazáját, hogy amerikai polgárrá lett apjához jöjjön s azután annál lakjék. A liberális döntést sokan annak tulajdonítják, hogy a bevándorolt polgárok közt számtalan szavazatra számíthat Roosevelt csak azért, mert Taft alatt a lehető legkíméletlenebbül hajtották végre a bevándorlási törvényt s Ellis-Islandon olyan dolgok történtek, melyek a bevándorolt polgárokat Taft leghatározottabb ellenzőivé tették. Ilyen körülmények közt a Taft-párti lapok perze nagy lármával hirdették a Nagel liberális döntését, noha máskor tudomást sem szoktak venni arról, hogy hány szerencsétlen embert küldenek vissza a legkisebb okból is, ha rá olvasható valami paragrafus.

— A Zsivnosztenszka biztosító intézete. Hónapok óta huzódó tárgyalások után az osztrák kormány végre engedélyt adott a Zsivnosztenszka Bankának, hogy a „Moldavia biztosító r.-t.” elnevezéssel megalakíthassa régóta tervezett biztosító intézetét, a melyet az osztrák és a magyar piacon lévő összeköttetései segítségével akar fellendíteni ez a cseh nemzetiségű tendenciákkal dolgozó bank. A kormányengedély értelmében az új biztosító társaság alapítókéje két millió korona lesz és, mint bécsi tudósítónk jelenti, a Zsivnosztenszka üzleti összeköttetésben lévő körök részéről oly nagy érdeklődés nyilvánul meg a kibocsátandó új részvények iránt, hogy a négy száz korona névértékkel bíró részvényekért máris ötszáz

koronát kínálnak. A Moldavia minden biztosítási ágazattal foglalkozni fog és első sorban ott fog letelepedni, a hol a Zsivnosz-tenszkanak közvetlen telepei, illetve affilált intézetei vannak. Működése tehát ki fog terjedni Csehországra, Morvaországra, Karinthiára, Krajnára, Horvát-Szlavon- és Dalmátországra és természetesen Magyarországra is, ahol sajnos, egyre jobban és jobban terjeszkedik ez a szlav intézet, a mely most már nemcsak a banküzlet és az ipari tevékenység, hanem a biztosítási ügylet terén is igen számottevő ellenfele lesz a hazai vállalatoknak.

— **A kormányzó szabadsága.** Gróf Wickenburg István v. b. t. t. kormányzó családjaival ma este 8 órakor utazik el szabadságára a budapesti gyorsvonattal. A kormányzó szeptember közepéig morvaországi birtokán marad.

— **A föld vasuti hálózata.** Érdekes adatok közül az „Archiv für Eisenbahnwesen“ f. é. május—június havi füzeté egész földünk vasuthálózatáról. Szerinte a földkereken 1910 végén 1 030,014 km. vasutvonal volt. Ebből Európára esik 333,848 km., Ázsiára 525,382, Ázsiára 101,916, Afrikára 36,854, és Ausztráliára 31,014 km. Az egyes országok vasutjainak hossza Európában: Németországban 61,148, Ausztria és Magyarországon 44,371, Nagybritánia és Írland 37,579, Franciaország 49,385, Oroszország 59,559, Olaszország 16,960, Belgium 8519, Luxemburg 512, Németalföld 3194, Svájc 4701, Spanyolország 14,994, Portugál 2909, Dánia 3527, Norvégia 3092, Svédország 13,982, Szerbia 795, Románia 3603, Görögország 1580, Bulgária 1780, Törökország 1557, Malta, Jersey, Man-szigetek 110 km. A többi világrészek vasutvonalairól érdekes tudni, hogy legtöbb vasutja van az amerikai egyesült államoknak, t. i. 388,173 km. s ebben a statisztikában China is 8724 km-rel szerepel. A vasuthálózat sűrűsége a területéhez képest a következőképpen alakul: 100 négyzetkilométerre esik Belgiumban 28,8 km. vasut, ahol a hálózat legsűrűbb. Ezután következnek Luxemburg 19,7 km., Nagybritánia 12,0, Svájc 11,1, Németország 11,3, Németalföld 9,7, Franciaország és Dánia 9,2, Ausztria-Magyarország 6,6 km., Oroszország 5,9, Oroszország 1,1, km., stb. Európában legkisebb a hálózat sűrűsége Törökországban, t. i. 100 négyz.-km.-kint 0,9. Egészen más képet mutat a statisztika ha a vasut hosszát a népességhez viszonyítjuk: 10,000 lakosra legtöbb vasut esik Svédországban, t. i. 25,6 km., Franciaországban 12,6, Németországban 9,3 km., Ausztria-Magyarországban 8,7, Nagybritániában 8,3, Oroszországban 4,7 km. vasut esik 10,000 lakosra. Legutolsó ebben a sorban szintén európai Törökország 2,5 km. vasutal. Az egész föld kerekén legszegényebb vasutakban Perzsia. Itt 100 négyz.-km.-re csak 0,003 (3 méter) és 10 ezer lakosra csak 0,06 km. vasut esik. A vasutakban befektetett tőkéről is érdekes adatokat közöl az említett lap. Szerinte az európai vasutakba 1910 végéig összesen 105,829,816,000 márka volt befektetve, a többi négy világrész vasutjaiba pedig 121,132,884,000 márka, azaz kerekén az egész földön 227 milliárd márka. Hogy erről az összegről némi fogalmat adjon, azt mondja az idézett folyóirat, hogy ha ezt az összeget 20 márkás aranyokban egy sorba raknák, ez a sor 17,000 km. hosszú volna és elszállítására 9075 vasuti teherkocsira volna szükség. Ennyire fejlődtek a vasutak 1830 óta, amikor Liverpool és Manchester közt az első személyszállító vasutvonal megnyílt.

— **Összeütközött hajók.** A Kanada-Pacifique vasut Empress of Britain nevű gőzöse Cap-Magdalen közelében 300 mértföldnyire Quebec-től, közben összeütközött a Helvécia angol szénszállító gőzössel. A Helvécia elsüllyedt, legénységét megmentették. Az Empress of Britain saját gőzzel Quebecbe ment vissza. Ujabb távirat jelenti, hogy az Allan Line „Pretorian“ nevű gőzöse az Empress of Britain 200 utasát fölvette.

— **Az eladott áru tulajdonjogára való igény Olaszországban.** Azokra a külföldi cégekre, amelyek gépeket, elektrotechnikai cikkeket, könyveket stb. részletfizetés mellett adnak Olaszországba és kikötötték magukra nézve az áru tulajdonjogát mindaddig, amíg a teljes vételár törlesztve nincs, nagyfőntosságú az olasz jogszolgáltatásnak hosszabb tárgyalások után most hozott végleges döntése, amely szerint az árura való tulajdonjog kikötése érvénytelen. Az olasz magánjog ilyen kikötéseket érvényesnek el nem ismerhet, ellenkezőleg, jogos tulajdonosoknak ismeri el mindazokat, akik árut már átvették és pedig már az áru kézhezvételének pillanatától fogva. Minthogy ebben a kérdésben számos vitás ügy merült fel, a turini semmitől és a milánói főtörvényszék is foglalkozott a kérdéssel és mindkét forum egyhangulag azon álláspont mellett döntött, amely a tulajdonjog illetlen kikötését érvénytelennek tekinti. Ilyen megállapodások és szerződések tehát Olaszországban nem pörölhetők és végre sem hajthatók. Természetes, hogy ez a bírói állásfoglalás súlyosan fogja érinteni külföldi kereskedőket és az olasz vásárlók részére való hitelezés alaposan meg lesz majd nehezítve. A részletfizetésre való eladás mindenestre reformra szorul, mert eddigelé az ily ügyleteknél a tulajdonjog kikötése a legfőbb szempont volt és tulajdonképpen csupán ez a kikötés biztosította az ügylet teljes lebonyolítását.

— **Hárminezezer dokkmunkás sztrájkja.** Londonból jelentik, hogy 30.000 dokkmunkás mai gyűlésén egyhangulag elhatározták, hogy holnap nem kezdik meg a munkát, mert nem bizonyosak benne, hogy a munkaadók respektálják a sztrájk előtt érvényben volt szerződésüket. Állítólag elég a pénzük arra, hogy három hétig élmezessék az asszonyokat és gyermekeket.

Távirat — Telefon.

Az optimista miniszterelnök.

BUDAPEST, jul. 30. Lukács László miniszterelnök a hét végéig marad a fővárosban. A miniszterelnök tegnap este megjelent a Lloyd-klubban s nagyon optimisztikusan nyilatkozott a bekövetkezendő őszi eseményekről. Lukács László tényleg megtartja nagyenyedi beszámolóját, a beszámoló napja azonban még nincs megállapítva.

A zágrábi per.

ZÁGRÁB jul. 30. Jukics Luka vádlottársai a tegnapi tárgyaláson igen nyugodtan feleltek az általános kérdésekre, csupán Cezarec vádlott folytatott valami vallási vitát az elnökkel.

A tárgyalás végén, mikor Jukics a termet elakarta hagyni, az elnök figyelmeztette, hogy maradjon még. A vádlott azonban nem hallgatott reá, hanem csak indult az ajtó felé, mire a csendőrök visszahúzták a helyére. Közben egy csendőr hatalmasan oldalba is vágta. A védők és a többi vádlottak hevesen tiltakoztak a csendőr brutálitása ellen. Az elnök a csendőrt rendre utasította.

Az ügyészség az összes lapokat elkoboztatta a tárgyalásról hozott tudósításaik miatt.

ZÁGRÁB jul. 30. Ma volt a Cuvaj bán ellen elkövetett merénylet tárgyalásának a második napja, amely a vádirat felolvasásával kezdődött. A vádirat felolvasása után a vádlottak kihallgatása következett. A kihallgatás előtt izgalmas jelenet folyt le. Jukics elsőrendű vádlott nekiugrott egy mellette levő börtönőrnek, akit megragadott és reá rivallva kiabálta:

— Esküdt ember vagy te!!

A börtönőr nem felelt semmit, mire Ju-

kics rávetette magát és rövid dulakodás után a földre teperte, majd el akart menni a helyéről. A csendőrök segítségével sikerült megfékezni Jukicsot, akit az elnök ki vezettetett. Majd rövid időre feelfüggesztve az ülést kihirdette a törvényszék határozatát, mely szerint a tárgyalást Jukics nélkül fogják tovább folytatni.

Prebeg védő ez ellen semmiségi panaszt jelent be. Ezután felolvassák Jukicsnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amely szerint a revolvért Belgrádban kapta azzal, hogy a bánt lölje le. Hogy kitől, azt nem mondja meg. Azt is vallotta a vizsgálóbíró előtt, hogy folyton izgatott a diáksztrájk érdekében.

Jukics vallomásának felolvasása után kihallgatják a többi vádlottakat.

Majoros Adám szabadságban.

BUDAPEST, jul. 30. A budapesti törvényszék vádtanácsa az ügyész felebbezése folytán ma foglalkozott a vizsgálóbíró végzésével, amely elrendelte a Richter lovasrendőr lelövésével alaptalanul megvádolt Majoros Adám asztalos segéd szabadságra való helyezését. A vádtanács Langer bíró elnöklése alatt megerősítette a vizsgálóbíró határozatát és Majoros ma sok szenvedés után végre elhagyhatta a fogházat.

TÖZSDE.

	Julius 29 zárlat	Mai árf. 1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	854.50	854.50
Osztrák hitelrészvény	653.50	654.50
4%-os koronajáradék	87.45	87.10
Osztr.-magy. államvasut	717.—	717.—
Jelzálogbank	462.50	463.—
Leszámitolóbank	551.50	—
Hazai Bank	303.—	—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	662.—	663.—
Rimamurányi	764.—	763.50
Salgótarjáni	757.—	750.—
Közuti Vasut	765.—	765.—
Városi Villamos	411.—	—
Adria	516.—	—
Déli Vasut	100.—	—
Magyar Cukoripar	3098.—	—
Rizsgyár	3990.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza októberre	11.57	11.51
Buza áprilra	11.90	11.83
Rozs októberre	9.38	9.32
Tengeri augusztusra	8.81	8.88
Tengeri szeptemberre	8.85	8.85
Tengeri májusra	7.44	7.41
Zab októberre	9.41	9.46
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	653.—	650.50
Magyar hitelrészvény	853.50	850.50
Osztrák magyar államvasut	716.25	717.—
Alpesi	987.50	99.75
Déli Vasut	—	991.—
Skoda	—	755.25
Osztr. koronajár.	87.10	—

Fiumei és triezsti értékek:	Legutóbbi kiadások átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	640.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.—
Fiumei Népbank	114.—
Litorale Bank és Takaréksz.	228.—
I. Horvát Takarékpénztár	5750.—
„Indeficienter“ tengerhajóz. társ.	90.—
Magyar-Horvát Gőzhajózárs.	7700.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1025.—
Orient tengerhajózárs. társ.	1250.—
Ált. Forgalmi r. t.	2300.—
Magyar Olajgyár	213.—
—o—	
Austro-Americana	276.—
Navigazione Libera Triest	685.—
Osztrák Lloyd	568.—
Stabilimento Tecnico	11,000.—
I. Trieszti Rizsgyár	935.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	430.—
Spalato Portland Cement	403.—
Assicurazioni Generali	933.—
Riunione Adriatica	402.—

Uj képviselő jelöltek.

NAGYVÁRAD jul. 30. A Márkus László halálával megüresedett margittai kerületben a munkapárt lovag Wertheimstein Henrik belényesi főszolgabíró, báró Charles Rotschild londoni bankár sógorát lépteti fel.

BUDAPEST jul. 30. A bácsalmási kerületben Madarassy Gábor pénzügyi-államtitkárt szemelték ki a napokban elhunyt báró Gromon Dezső utódjául.

Öngyilkos főispáni titkár.

BAJA jul. 30. Bácska egyik leggazdagabb és legismertebb családjának a sarja, a 34 éves Pilaszanovits Tivadar Lengyel pusztán levő kastélyában agyonlőtte magát. Pilaszanovits azelőtt huszárfőhadnagy volt, de kilépett a katonaságtól és mint jogvégzett embert kinevezték a bács-bodrog megyei főispán mellé titkárnak. Pár évvel ezelőtt nőül vette Chudomel Arankát egy gazdag fővárosi építész és háziúr leányát, akivel azonban nem élt boldogan és nemrég elváltak. Az öngyilkosság okáról nem sokat tudnak. Lehet hogy az asszony után bánkodva kereste a halált, de az is valószínű, hogy betegsége miatt yált meg az élettől. Anyagi viszonyai rendezettek voltak és így ki van zárva, hogy ilyen zavarai kergették volna az öngyilkosságba.

Köztársasági tüntetés Budapesten.

BUDAPEST jul. 30. A fővárosban időző egyetemi hallgatók tegnap este bankettet rendeztek egy Stefánia uti vendéglőben, ahová meghívták az ellenzéki lapok szerkesztőit is. A bankett után az egyetemi hallgatók egy része kiment a Stefánia utra, ahol kocsikba ültek és „Éljen a köztársaság” kiáltásokkal hajtottak fel és alá. A rendőrség, amely később értesült a tüntetésről, megindította a nyomozást.

Ferenc Szalvátor főherceg Ischlben.

ISCHL jul. 30. Ferenc Szalvátor főherceg a feleségével és egész családjával Ischlbe érkezett. A főhercegi család Lapane belga tengeri fürdőből külön vonaton tegnap délután 4 órakor érkezett a fürdőhelyre, amelynek pályaudvarán a király, Gizella bajor hercegnő, Lipót, György és Konrád bajor hercegek fogadták az érkezőket. A királyt, aki láthatólag kitűnően érezte magát a pályaudvarhoz menet és jövet állandóan éljeneztek.

Kazánrobbanás Budapesten.

BUDAPEST jul. 30. A Magyar Ásványolaj Rt. Soroksári-ut 95. szám alatt levő telepén ma reggel kazánrobbanás következtében tűz ütött ki. A katasztrófának eddig egy halottja és számos halálos sebesültje van. Az égő épületben négy munkás dolgozott. Ezeknek holttestét ezideig még nem találták meg. Az V. kerületi tűzörség szakadatlanul dolgozik a tűz továbbterjedésének meggátolásán, nehogy a szomszédos benzinraktár felrobbanjon. A környéken szünetel minden forgalom. A villamosok sem közlekednek. Az utat lovasrendőrök állják el. A közönséget nem merik a gyár közelébe bocsátani, mert a benzinraktár minden pillanatban felrobbanhat.

Vasuti katasztrófa.

PARIS jul. 30. A Morlaix helyi érdekű vasut töltését az esőzés meglazította és egy kirándulókkal telt vonat kisiklott. A kocsironcsok közül eddig három hullát és husz sulyosan sebesültet huztak ki.

Gyilkos hajókerék.

PARIS jul. 30. Tegnap este a Bordeaux melletti Gironde-n egy kerekcsajó nekirment egy motorcsónaknak, amelyben hat ember ült. Ezek közül egyet megmentettek, őt pedig a hajókerék alá került, amely összemorzsolta a szerencsétleneket.

Motorcsónak szerencsétlenségek.

KIEL jul. 30. A regatta alatt egy motorcsónakot feldöntött egy teherhajó hulláma. A csónak 13 utasa közül tizen a vízbe fulltak.

Leütötte a hajókötél.

MAGDENBURG jul. 30. Az Elbén egy motorcsónak nekirohant egy kikötött hajó drótkötélének, mely leütötte a csónakot és a bennülők a vízbe fulltak. Két leány és egy fiatalember az áldozatok.

A binzi hajókatasztrófa.

BINZ, jul. 30. A vasárnapi hajóhid leszakadásnak 14 halottja van. A buvárok tovább nem is kutatnak, mivel mindenkit megtaláltak.

Egy gőzös veszedelemben.

CUXHAVEN, jul. 30. Marconi távirat jelentése szerint a nordermei partok közelében egy gőzös utasaival együtt veszedelemben forog. Segítségére több hajó indult.

Kolera Oroszországban.

WITEBSK, jul. 30. A koleraának eddig 8 áldozata van. Az egész kormányzóságot veszélyezteteti a kolerajárvány.

Nagy hőség Németországban.

BERLIN, jul. 30. A hőmérőben a higanyn tegnap 36 fokra szállt fel. Több halálos napszúrás történt. Tegnap este nagy violt. Berlin környékén több ember fürdés közben rosszul lett, sokan a vízbe fulltak.

A bolgár király Karlsbadban.

KARLSBAD, jul. 30. Ferdinánd bolgár király tegnap ideérkezett.

A török kormány tervei.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 30. A kamará elfogadta a költségvetésről szóló törvényjavaslatot. Az új kormány valószínűleg a holnapi ülésen mutatkozik be s eltökélt szándéka, hogy a kamarát feloszlatja. E tervéhez már a szultán is hozzájárult előzetesen. A kormány rövid törvénytervezetet fog a kamará elé terjeszteni, melyben az alkotmány 35. §-ának megváltoztatásáról lesz szó. E reform azt célozza, hogy a szultánnak jogában álljon a kamarát feloszlatni.

Két török tiszt lefokozása.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 30. A szultán elrendelte a lefokozását annak a két őrnagynak, akik a manifesztumot aláírták.

„Margherita” mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Hetenként háromszor

uj, fényes műsor!

Irodai gyakornok

kellő iskolai képzettséggel kerestetik a zonnali belépésre. Reflektánsok bizonyítványokkal és írásbeli ajánlattal jelentkezhetnek a Fiumei Kávépörkölte irodájában.

KOLB ISTVAN (ezelőtt Ertl) MAGYAR ÉTTERMEI

ABBAZIA

Magyar villásreggeli. Rendkívüli olcsó árak. Állandóan frissen czapoltt pilseni és kőbányai sör. A szállódában olcsó szobák, penzióval vagy anélkül.

Via Giuseppe Parini 6. szám.

LIDO PENSIO Abbáziában

A Súdstrandon a legyobb magyar otthon.

Kérjünk prospektust (Budapesten a „Rémi” szálló portásánál is kapható.) Legmérsékeltőbb árak. Kitűnő konyha, gyönyörű szobák

Hungaria Pensio

LUSSINGRANDE.

Elégáns, napos lakószobák; férfi- és hölgy-szalon kert. 2 terrassz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7. — korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be. Pichelmayer Lajos tulajdonos.

Winhoffer Sándor**„Eintracht” vendéglője**

Trieszt Via Coroneo 15.

Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Kitűnő, hamisítatlan italok. Jutányos árak.

Ha Budapeste megy

keresse fel okvetlen

Putzer György éttermeit

Budapest VII., Dohány utca 40. sz.

Vidékiek találkozó helye! : Színház után friss vacsora!

Külön helyiség.

Villás reggeli.

ARBE**Park Hotel**

közvetlen a tengerparton, teljesen új, modernül berendezve. Nagy fedett terasse. Étterem a házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7 korona. Magyar kiszolgálás.

Fényes alkalmi vétel!

Kitűnő forgalmu vendéglő téli és nyári üzlet, fedett és árnyas kerttel, gondosan kezelt kuglizóval, vezetés hiánya miatt eladó. Átvételhez 1600 forint szükséges. — Ajánlatok „Fényes jövő” jelige alatt a kiadóba kéretnek.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a zonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegességre, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. sfb.

A mikádó meghalt.

TOKIO, jul. 30. A császár tegnap este meghalt.

Mutsuhito mikádó 1852 november 23-án született, tehát 60 éves volt. 1867-ben, 15 éves korában lépett a japán trónra. Százhuszadik leszármazottja volt a Dsiumu Tenno dinasztának, amely Krisztus előtt a 600 esztendő óta a japán trónon ül. A mikádó nőül vette az 1851 május 28-án született Harukot, aki császárnéi címet visel, dacára annak, hogy később a császár másodszor is megnősült, nehogy utódok nélkül maradjon. A második feleségétől 13 gyermeke származott, öt fiú és nyolc leány.

Négy fiúgyermek meghalt s csak Joschihito herceg marad a trón várományosán. A leendő császár 1879 augusztus 31-én született s 1900-ban vette el nőül Sadako hercegnőt. Az új császár európai modoru ember, sőt több európai nyelvet is beszél.

BUCCARI egyetlen modern szállója**„JADRAN“ szálló**

Kitünő étterem s kávéházzal. — Magyar konyha. — Legjobban ajánlható.

Tulajd. Homolka Károly.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnire. **Fiume legújabb szállodája.** — 50 modernül berendezett szobával. — Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. — Lift. — Fürdők. A kávéház fényesen berendezve megnyílt.

Tulajdonos LINENBERGER S.

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és penzió Bellevue - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

VEGLIA**Hotel „QUARNERO“**

Közvetlen a tengerparton, a kikötőnél. Tengerre nyíló szobák, teljesen ujonnan berendezve. Caffè-Restaurant. Penzió. Nagyon olcsó árak.

Nattich Henrik
Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű **órákban**, ébresztő, ingaórák, precíziós kronométerórák és **láncokban** jutányos árakon, jótállás mellett. — Saját javítóműhely.

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák“ szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Minkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ősforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Treppler Alajos, cserépfedő

Fiume, Via Aless. Manzoni 3. sz.

elvállal eternitpala-, pala-, cserép-, facement- és kátránylemez-fedéseket, torony- és kupolafedést, azok befestését és mindenféle szakmába vágó munkát, bádigos munkát a legolcsóbb áron, Pontos kivitel.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Dupla-malátasört

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde“ ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél: igen ajánlandó lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

Ékszer-arany-ezüst és china-ezüst-árak

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész cégnél.

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 206.

Tengeri szanatorium

Fiume mellett **Portorè** Fiume mellett **gyermeknek és felnőtteknek.** Modern intézet 100 ágygyal, 2 orvos, villányvilágítás, gőzfürdés. Mérsékelt árak. Prospectus.

Tanárok, kórházorvosok**és gyakorlóorvosok**

ismételten kijelentették, hogy a

DIANA**Sósborszesz**

menthollal

számos esetben fájdalomcsillapító szernek bizonyult.

A társadalom minden rétegéből érkeznek naponta elismerő nyilatkozatok a

Diana-Sósborszesz

kitünő sajátságai felől.

A Diana-Sósborszesz ajánlatos:

1. A test bedörzsölésére reggel és este.
2. A mosdóvízzel való keveréshez.
3. Hajmosószernek.
4. Szájviznek.
5. Izzadság ellen,
6. Edzésre.
7. Massagera.
8. Fejfájás ellen.

1 üveg ára K --.50

2 " " " 1.20

3 " " " 2.40

Mindenütt ::**:: kapható.**

Villa Sans Souci Abbazia.

Előkelő családi otthon. - Teljesen ujonnan berendezve. Új tulajdonos. Finom bécsi konyha.

A „Commercio“ kávéház

Piazza del Commercio 4

Fényesen berendezve.

Kitűnő kávéházi italok -- Éjjel nyitva.

Számos létoogatást kér

Marcella Spirid. kávé.

Hartweg Testv.

Fiume, via Acquedotto 11. sz.

Első fiumei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet. Kifogástalanul fest és tisztít.

ARBE

Caffe Restaurant Bolkovic

Egyetlen kávéház, közvetlen a kikötőben.

Jó kávéházi italok.

Fagylat. Jegeskávé.

Cantridai fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Viilanyos összeköttetés Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazene.

Fürdőjegyek fehérneművel 40 fillér.

Olcsó fürdőbérletjegyek.

Fehérnemű és uri divatcikkek,

csecsemő fehérneműek különlegesége

: Vuja M. :

Fiume, Via Adamich.

Telefon 74. szám.

Kitűntetett angol női- és férfi szabó.

Legdivatosabb ruhákat gyorsan és kitűnően végzi. Javítás valamint ruhavasalás elfogadtatik.

Guczul András, Abbazia.

KINCSETÉR

Tordy-féle Hollandi 3 király tea

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomorbetegségek is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) gyógyfárban 50 fill.

Minden gyógytárban kapható.

Wagner a „Hangszer-Király“ ország-szerte elismert legolcsóbb hangszer-áruháza, Budapest, József-körút 15. Bárkinek teljesen

INGYEN

küldi a most megjelent nagy fényképes hangszerárjegyzékét, ha azt egy levelezőlapra kéri, Öreg vagy törött gramofonlemezeket becserél. Gyorsjavító műhely. Elismerő levelek! Ne vásároljunk részletre.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám, Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak.

Tulajdonos

Tranquillo de Negri.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatása.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

ADELSBERG

a világhírű barlangváros legelőkelőbb szállója

Grand Hotel Adelsbergerhof

Penzió, étterem, kávéház, autogarage. OLCSÓ ÁRAK.

A szálló hatalmas park közepén fekszik. Üdülőknek igen alkalmas hely.

A legkellemesebb izü és legolcsóbb savanyuviz a

Pécsi Tettye : forrásvíz :

kapható minden drogeriában és étteremben.

Fiumei raktár: Fratelli Tausz cégnél - Telefon 186 szám.

Az Adria palotában olcsón eladó egy teljesen jókarban lévő

**::urifodrász üzlet::
= berendezés. =**

Butor megtekinthető naponta az Adria palotában lévő fodrász-üzletben.

Ugyanott a női fodrászat részére fizetés mellett, két tanuló kisasszony felvétetik.

Hálószoba Butorberendezések

és egyes

butordarabok részletfizetésre is kaphatók

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy tavaszi és nyári újdonságaim megérkeztek,

Mértékutáni megrendelések a legdivatosabb szabás szerint készülnek. Szövetmintákat kívánatra a megrendelő lakásán is bemutatok.

Szives pártfogást kér

Kalmár János férfiszabó

Fiume, Via Ciotta 2 szám.

„Hungaria“ szálló és étterem

Fiume, Viale Deák.

Izletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. — Polgári árak. — Kitűnő kiszolgálás — Olcsó havi penzió. — Jutányos és szigorúan tiszta nappali és hónapos szobák. — Szives pártfogást kér

PUSNIK F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

„Buffet Bellevue“

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel-és külföldi, valamint saját termésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szives pártfogást kér

SZIRMAI GYÖZÖNÉ.

Nyomatott a „Polinnia“ nyomdában Fiume.

ALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN

TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Öt tulajdonos: „A Tengerpart lapkiadó vállalat“